

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

A·M·E·R·I·C·A·N·H·O·M·E

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, APRIL 13, 1961

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LX — VOL. LX

NO. 73

JURIJ GAGARIN — PRVI USPEŠNI KOZMONAVT

MOSKVA, ZSSR. — Prvi človek, ki je prodrl v vesolje in se srečno vrnil živ od tam na zemljo Rus Jurij Aleksejevič Gagarin je 27 let star metalurgični inženir, poročen in oče dveh hčerk, katerih zadnja je bila rojena v Barjevem. Tukaj je bivala 50 let in je bila članica Društva sv. Pavla br. 10 HKZ in No. 84 T.M. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 10:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla, E. 40 St. ob 11:15, nato na Kalvarijo.

Katarina Kerne
Po težki bolezni je včeraj umrila v Cleveland Clinic 39 let stara Katarina E. Kerne (Krc) z 7119 Hecker Ave., roj. Razum. Pokojna je bila članica Lodge Comrades SPNJ. Zapustila je moža Antona, hčerko Barbaro Jean, sestre Frances House, Mary Kremzar, Daisey, Jean, brate Michaela, Williams in Georgea ter drugo sorodstvo. Pogreb bo v Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v soboto ob 8:20, v cerkev sv. Frančiška ob devetih, nato na Kalvarijo.

Jožef Jevnikar
Sinoči je umrl v svojem stanovanju na 20701 Morris Ave. v Euclidu 87 let stari Jožef Jevnikar, doma iz fare sv. Lovrenca pri Trebnjem, od koder je prišel v Ameriko pred 62 leti. Zapustil je ženo Jožefino, roj. Borse, doma v šmarjetski fari pri Novem mestu na Dol. Pred upokojitvijo je delal nad 40 let pri New York Central železnicami. Bil je oče Mary Bizjak, Josepha Jevnikarja, Otmarja Jevnikarja, Josephine Browne, pok. Charlesa in pok. Augustine in osmimi stari oče. Zapustil je sestro Rose Chapek in druge sorodnike. Bil je ustavnovni član Društva Najs. Imena pri Mariji Vnebovzetju, član Društva sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ in Marijinega dvora št. 1640 Kat. borštanj. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. Čas in kraj še nista določena. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj po sedmih urah.

Sen. Lausche in Williams proti nastavilvi Holmesa za poslanika v Teheranu
WASHINGTON, D. C. — Kennedyeva administracija je poslala Senatu predlog, naj potrdi menovanje Julija Holmesa za poslanika ZDA v Teheranu. Imenovanju sta se uprali senatorja Lausche in Williams.

Tudi rdeči Kitajci v Laosu
HONG KONG. — Iz komunističnih diplomatskih krogov prihajoče vesti potrjujejo, da ima rdeča Kitajska svoje strokovnjake za gverilsko vojno v Laosu že več let. Večinoma so opredeljeni s papirji Sev. Vietname.

Združene države bodo po besedah predsednika napele vse sile, da Sovjetijo dohitne in prehite. Ta naloga je precej težava in nihče ne more povestati, kdaj jo bo mogoče rešiti.

Prvi poskus ni uspel?
V nekaterih krogih v Moskvi vladu kljub uradnemu zanimalju še vedno prepričanje, da so Sovjeti poslali na pot okoli Zemlje prvega človeka že v petek, da pa tedaj ni šlo vse po sreči in je človeški potnik še vedno na poti okoli Zemlje ali pa se je vrnil na njo mrtev. Baje naj bi bil ta potnik sin letalskega konstruktorja Ilijušina.

Kennedy čestital
WASHINGTON, D. C. — Predsednik ZDA J. F. Kennedy je včeraj čestital sovjetskim znanstvenikom in tehnikom za uspeh, ki so ga dosegli s tem, da so poslali prvega človeka v vesolje in ga da tam tudi srečno vrnil. Na tiskovni konferenci je včeraj nato dejal, da se Amerika trudi k istemu cilju, da pa je v tem pogledu zaostala, ker ima šibkejše potisne motorje kot Sovjeti.

Vzrok temu je, da je Sovjetija začela te motorje konstruirati z vso náglico celih osem let pred Ameriko.

Združene države bodo po besedah predsednika napele vse sile, da Sovjetijo dohitne in prehite. Ta naloga je precej težava in nihče ne more povestati, kdaj jo bo mogoče rešiti.

Občano, možnost neviht, hladnejne. Najvišja temperatura 43.

Novi grobovi

Ana Santek

Po dolgi bolezni je preminula Euclid Glenville bolnici Ana Santek, roj. Pechanich, stara 69 let, stanujoča na 15820 Grovewood Ave. Tukaj zapušča soproga Louisa, doma iz vasi Vidusovec, sina Josepha, 3 vnuke in druge sorodnike. Pokojna je bila rojena v Barjevem. Tukaj je bivala 50 let in je bila članica Društva sv. Pavla br. 10 HKZ in No. 84 T.M. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 10:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla, E. 40 St. ob 11:15, nato na Kalvarijo.

Katarina Kerne
Po težki bolezni je včeraj umrila v Cleveland Clinic 39 let stara Katarina E. Kerne (Krc) z 7119 Hecker Ave., roj. Razum. Pokojna je bila članica Lodge Comrades SPNJ. Zapustila je moža Antona, hčerko Barbaro Jean, sestre Frances House, Mary Kremzar, Daisey, Jean, brate Michaela, Williams in Georgea ter drugo sorodstvo. Pogreb bo v Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v soboto ob 8:20, v cerkev sv. Frančiška ob devetih, nato na Kalvarijo.

Jožef Jevnikar
Sinoči je umrl v svojem stanovanju na 20701 Morris Ave. v Euclidu 87 let stari Jožef Jevnikar, doma iz fare sv. Lovrenca pri Trebnjem, od koder je prišel v Ameriko pred 62 leti. Zapustil je ženo Jožefino, roj. Borse, doma v šmarjetski fari pri Novem mestu na Dol. Pred upokojitvijo je delal nad 40 let pri New York Central železnicami. Bil je oče Mary Bizjak, Josepha Jevnikarja, Otmarja Jevnikarja, Josephine Browne, pok. Charlesa in pok. Augustine in osmimi stari oče. Zapustil je sestro Rose Chapek in druge sorodnike. Bil je ustavnovni član Društva Najs. Imena pri Mariji Vnebovzetju, član Društva sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ in Marijinega dvora št. 1640 Kat. borštanj. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. Čas in kraj še nista določena. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj po sedmih urah.

De Gaulle je navedel pogoje miru v Alžiriji
V soli v Orenburgu je bil dve leti in jo končal z odliko l. 1957. Dosegel je čin rezervnega majorja v sovjetskih letalskih silah.

Kdaj je bil izbran za kozmonavta, kot imenujejo Rusi pravilneje ljudi, ki se pripravljajo na potovanje v vesolje (kosmos), ni bilo objavljeno.

Prvi poskus ni uspel?
V nekaterih krogih v Moskvi vladu kljub uradnemu zanimalju še vedno prepričanje, da so Sovjeti poslali na pot okoli Zemlje prvega človeka že v petek, da pa tedaj ni šlo vse po sreči in je človeški potnik še vedno na poti okoli Zemlje ali pa se je vrnil na njo mrtev. Baje naj bi bil ta potnik sin letalskega konstruktorja Ilijušina.

Kennedy čestital
WASHINGTON, D. C. — Predsednik ZDA J. F. Kennedy je včeraj čestital sovjetskim znanstvenikom in tehnikom za uspeh, ki so ga dosegli s tem, da so poslali prvega človeka v vesolje in ga da tam tudi srečno vrnil. Na tiskovni konferenci je včeraj nato dejal, da se Amerika trudi k istemu cilju, da pa je v tem pogledu zaostala, ker ima šibkejše potisne motorje kot Sovjeti.

Vzrok temu je, da je Sovjetija začela te motorje konstruirati z vso náglico celih osem let pred Ameriko.

Združene države bodo po besedah predsednika napele vse sile, da Sovjetijo dohitne in prehite. Ta naloga je precej težava in nihče ne more povestati, kdaj jo bo mogoče rešiti.

Občano, možnost neviht, hladnejne. Najvišja temperatura 43.

Macmillan je končal obisk pri Dienfenbakru

Predsednik angleške vlade je včeraj po treh dneh zapustil Kanado.

OTTAWA, Can. — Po razgovorih v Washingtonu se je predsednik angleške vlade konec preteklega tedna podal v Ottavo na razgovore z njenimi vodniki. Jeden razprav so tvorili: mednarodni položaj, posebno v Laosu in Kongu, trgovina in Severno-atlantska zveza. Razgovori so se začeli v pondeljek in se končali včeraj dopoldne. Nakar je Macmillan, ki ga je spremljal soprovod, odpotoval.

Macmillan je razpravljal s predsednikom kanadske vlade o svojih razgovorih v Washingtonu, posebno o mednarodnem položaju v Laosu in Kongu, o obeh trgovskih blokih v Evropi in njunem vplivu na trgovino v Kanadi, ter o Severno-atlantski obrambni zvezi, v kateri so se v zadnjih letih pojavile široke raziske.

Obisk je bil zvezan z vrsto slavnostnih sprejemov, obedov in drugih družabnih prireditvev.

De Gaulle je navedel pogoje miru v Alžiriji

Vodnikom alžirskega upora je obljudil važno vlogo v neodvisni Alžiriji, če bo ostala povezana s Francijo.

PARIZ, Fr. — Predsednik republike Charles de Gaulle je na tiskovni konferenci obrazložil svoje pogledi na ureditev alžirskega vprašanja. Vodnikom sedanjega upora je napovedal "važno vlogo" v neodvisni Alžiriji, pa zagrozil istočasno, da bo Alžirija razdeljena, če se bo hotela popolnoma ločiti od Francije.

De Gaulle je za tesno sodelovanje z neodvisno Alžirijo stavljal tri pogoje: organično sodelovanje v alžirskih naseljih, ki naj bi evropskim naselencem zagotovile njihove pravice, prednosti o gospodarskih in kulturnih zvezah s Francijo in oporišča ki so potrebna Franciji za skupno obrambo.

Napovedal je izpustitev iz jеч alžirskih uporniških vođnikov, prijetih pred petimi leti.

Razgovori med uporniki in francosko vlado so bili določeni za preteki petek, pa so bili "odločeni," ker so se čutili vođniki upornikov prisadeti, ko je zastopnik francoske vlade objavil, da se bo pogjal na enakem temelju tudi z "drugimi alžirskimi skupinami."

Tudi rdeči Kitajci v Laosu

HONG KONG. — Iz komunističnih diplomatskih krogov prihajoče vesti potrjujejo, da ima rdeča Kitajska svoje strokovnjake za gverilsko vojno v Laosu že več let. Večinoma so opredeljeni s papirji Sev. Vietname.

Te vesti so zanimive v toliko, ker je kitajski zunanjji minister Čen Yi izjavil, da bodo Kitajci posegli v Laos še, če bo to storila SEATO, dejansko so pa že davno tam!

jevi administraciji, da ga je ta hotela spraviti v Teheran že 1. 1955. Takrat je načrt spodelil in Holmes je umaknil kandidaturo iz "zdravstvenih" ozirov. Zajek je sedaj zanj zavzema Kennedyjeva administracija, časopis je ne poroča.

V senatem odboru so odredili nadaljevanje zasliševanja. Julij Holmes mora vsekakor biti spremen podjetnik. Bil je tako dobro zapisan že pri Eisenhower-

Indonezija posrednik med Kitajsko in Indijo

DJAKARTA, Indonezija. — Tako kom svojega nedavnega obiska v Indoneziji pri predsedniku Sukarnu je zunanjji minister rdeči Kitajske Čen Yi predložil Sukarnu, naj Indonezija posreduje v New Delhiju za uveditev mejnega spora z rdečo Kitajsko, pa bo na rdeča Kitajska podpirala indonezijске zahteve po holandskem delu Novih Gvinej.

Sukarno je baje predlog sprejel. Vprašanje je, kakšen uspeh lahko od tega pričakuje. Indija je skušala spor zaradi meje s Kitajsko rešiti lani v neposrednih razgovorih, ki pa niso uspeli. Nehru je še nedavno izjavil v parlamentu, da so rdeči Kitajci zasedli znova neke manjše predele indijskega ozemlja vzdolj meje.

Rdeči vohun bil prijet v Montrealu v Kanadi

Prijeli so poljskega inženirja izseljenca, ker je zbiral podatke za Sovjetsko zvezo.

MONTRÉAL, Can. — Oblasti so prijele prstekl ponedeljek 37 let starega poljskega priseljence Tomaszza Biernackiego, odličnega vodnega inženirja, ki je prišel v Kanado komaj pred pičlim letom. Ko ga je policija prijetila, da se bomo držali tega načela!" je poudaril predsednik ZDA Kennedy.

Biernacki je nastopal pred sodnikom mirno. Pridržal ga je v ječi, namesto da bi mu dovolil proti varščini svobodo. Oblasti so se bale, da bi utegnil pobegniti v poljsko poslaništvo ali pa naravnost iz dežele. Predhodno zaslišanje je določeno za 18. aprila.

Kakšen material je Biernacki zbral za "tujo državo," oblasti niso povedale. Vsekakor je to delal v času od 16. maja lani, ko je prišel v deželo, pa do petka 7. aprila. Ni tudi znano, če je njegov vohunsko delovanje v kateri zvezki z nedavno odritu in obsojeno skupino vohunov na Angleškem.

Načelnički je Biernacki zbral za "tujo državo," oblasti niso povedale. Vsekakor je to delal v času od 16. maja lani, ko je prišel v deželo, pa do petka 7. aprila. Ni tudi znano, če je njegov vohunsko delovanje v kateri zvezki z nedavno odritu in obsojeno skupino vohunov na Angleškem.

Načelnički je Biernacki zbral za "tujo državo," oblasti niso povedale. Vsekakor je to delal v času od 16. maja lani, ko je prišel v deželo, pa do petka 7. aprila. Ni tudi znano, če je njegov vohunsko delovanje v kateri zvezki z nedavno odritu in obsojeno skupino vohunov na Angleškem.

Eichmannu očiščajo kar 15 vrst raznih zločinov

JERUZALEM, Iz. — Obtožniča proti znanemu nacistu Eichmannu obsega 15 vrst različnih zločinov: uničevanje Judov, moreno zasuženih narodov, deportacija iz okupiranih dežel, ropanje nedolžnih žrtv pred njivim žalostnim koncem. Za 12 vrst obtožb zahteva smrtno kazeno.

Pravnikom dela največ težav vprašanje, v katerih slučajih je Eichmann naravnost osebno odgovoren za zločine in kdaj nosi samo soodgovornost. V obtožniči je zavedenih dosti slučajev, kjer je Eichmann direktno na osebno pobudo in odgovornost dal povelja za preganjanje Judov in domačincev iz okupiranih dežel.

Potrdil je tudi, da je njegova vlada o vsem tem že davno obvestila vse tuje poslanike in utemeljevala svoj postopek s tem, da ne smatra za nič posebnega, ako se tuji vežbajo v jenih deželih v vojaških poslih. Saj je tudi znani narodni junak jugne Amerike general Simon Bolívar imel cele divizije tujcev v svojih armadah, ki je z njimi osvojil posamezne južno-ameriške države.

Za devet bilijonov!

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy in njegovi pomočniki v narodni obrambi so zmanjšali zahteve Pentagona za proračun za narodno obrambo za skupno preko devet bilijonov dolarjev. Ta obsega še vedno 43.8 bilijona, več kot kdajkoli v mirni dobi.

WASHINGTON NE MISLI INTERVENIRATI NA KUBI

Predsednik John F. Kennedy je včeraj izjavil, da bodo morali Kubanci sami rešiti vprašanje vzpostave demokratične vlade v svoji deželi. — Vznenirjenje na otoku narašča.

WASHINGTON, D. C. — Ker pričakujejo, da bo Castro v juniju ali najkasneje v juliju dobil sovjetska jet letala, med tem ko ima vsega ostalega orožja že več kot dovolj, sodijo, da je odločitev na Kubi blizu. Če ne bodo njejovi nasprotniki nastopili v nekaj tednih, bo njihova naločna veliko težja. V to naraščajočo napetost na Kubi je pogovor včeraj predsednik John F. Kennedy, ki je na tiskovni konferenci poučil, da Združene države s svojim vojaštvom ne bodo posegle na Kubo pod nobenimi

AMERIŠKA DOMOVINA
 AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — HENDERSON 1-0628 — Cleveland 2, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Dobevic

NAROČNINA:**Za Zednjene države:**

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 meseca

Za Kanado in države izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 meseca

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:**United States:**

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 73 Thur., April 13, 1961

Spremembe v narodni obrambi

Kongres je sprejel predsednikov predlog proračuna za narodno obrambo z zelo mešanimi občutki. Nihče ne dvoli, da je predsednik to pot zopet pokazal, da ima v vodstvu državnih poslov neverjetno odločnost, da bi storil najboljše, da ostro-pravilno sudi in si zna poiskati sodelavcev, ki mu naj iščejo najboljše rešitve. Komaj kaj bo kritike glede predsednikovih vodilnih misli, ki se poznajo iz proračuna in ki jih je povedal obrambni tajnik McNamara. V podrobnostih pa se mnogi člani Kongresa ne bodo mogli zdržati krepke kritike, že radi interesov, k so v mnogih delih dejale močno prizadeti.

Predsednik hoče povečati armado za 5000 mož in marnski zbor za 3000 mož. To so nizke številke, pa so v času, ko je prevladala misel, da armada sploh ne šteje, vendarle značilne. Zlasti postanejo pomembne, če upoštevamo, da je predsednik zahteval istočasno za armado in marine še razno novo opremo in nova prevozna sredstva. Predsednik hoče, da imamo učinkovito, hitro premakljivo, dovršeno opremljeno in temeljito izvežbano armado in marine, ki jih lahko uporabimo na migljaj potrebe kjerkoli na svetu.

Od 1.9 bilijona dolarjev, ki jih predsednik Kennedy doča za obrambo preko proračuna, ki ga je izdelal predsednik Eisenhower, bo šlo dve tretjini za atomske podmornice in Polaris rakete, 96 milijonov pa za rakete Minuteman. Skupno s prejšnjimi raketami Atlas in Titan bodo Združene države imele po tem programu leta 1964 1,298 raket z atomskimi glavami, ki bodo razporejene pod vodo, v podzemeljskih postojankah in na površini. Tako hoče predsednik zamašati "vrzel," ki menda še zija med nami in Sovjetsko zvezo v pogledu medcelinskih raket.

Na drugi strani novi predlog proračuna popolnoma briše iz programa gradnjo aeroplakov na atomsko pogonsko silo in gradnjo superbombnikov B-70. Ti strahovito dragi aparati bi bili po prejšnjem programu dograjeni v letih 1967 in 1968. Zadnje ugotovitve so povedale, da bo dotele tehnika že toliko novega odkrila, da bi ti aparati bili tedaj, ko bi prišli v rabo — že zastareli.

Predsednikov predlog predvideva tudi, da bo prenehalo 53 vojaških oporišč v Združenih državah in 20 in ozemstvu po raznih strateško važnih točkah zemeljske oble. To so različna skladischa, vojno upravni zavodi in središča, letališča, pristanišča in slične ustanove. To bo bolelo zlasti, ker bo zgubilo delo okoli 9,000 vojno-civilnih uradnikov in delavcev in ker so nekatere teh postojanki v državah, ki imajo že itak redno precejšno brezposelnost.

Tajnik McNamara je tolalil, da bodo vsi, ki bi izgubili delo v teh ustanovah, mogli dobiti novo zaposlitev pri industriji, ki bo pridobila in se razširila na osnovi novih večjih dobav, ki bodo nujno sledile z izvajanja novega obrambnega proračuna.

Industrija, ki je deloma ali v večini zaposlena z vojnimi dobavami, bo seveda precej zadeta s temi spremembami. Nekateri bodo na boljšem, drugi bodo izgubili. Vse kaže, da bo manj dela pri General Electric Ewendale, Ohio, Idaho atomic test, Pratt and Whitney v Middletown, Conn., Wesa Palm Beach, Fla., Conwair v Fort Worth in Lockheed v Dawnsville, Ga., in še v mnogih drugih manjših tovarnah.

Te izgube, ki se bodo nekjeboleč občutile, vendar ne bodo splošne, ker bodo industrije dobile naročila na drugih področjih in tudi za nove projekte, ki so še v raziskovalnem stanju. Tako bodo samo pri izdelavi Polaris raket dobila delo najrazličnejša podjetja in sicer veliko dela za težke milijone in za leta zaposlenosti tisočev delovnih moči. Poleg velikih družb, ki bodo deležne v investicijah 1.3 bilijona dolarjev za Polaris rakete in podmornice, kakor Lockheed, General Electric, bo sodelovalo pri izdelavi še skupno 6000 kompanij.

Prevelike so naloge in prenevaren je čas, da bi kaki krajenvi oziri ali posebni interesi smeli vplivati na odločitve glede narodne obrambe. Vendar na vprašanje kaj je najpotrebnejše in najnajnješje zanjo prav sedaj, pogosto ni samo enega jasnega in nedvoumnega odgovora. Odgovori zavise od ocenitev, kaj bo naredil sovražnik, kje nas bo hotel zadeći, v kateri vrsti orožja nas prehiteti, dalje od strokovnega mnenja, katere vrste orožja in opreme si moremo privoščiti prav sedaj, ne da bi bistveno trpel naše splošno gospodarsko in finančno stanje in končno tudi vojaško tehnična presoja, s čim se moremo najbolje zavarovati, katero orožje bo v bodočnosti najučinkovitejše.

O vseh teh vprašanjih je mogoče več odgovorov in od vsakega zavisi postavka v proračunu ali vsaj njena višina. Zato smo prepričani, da bo razprava o vojno obrambnem proračunu v Kongresu ena najživahnejših. Zastopniki držav in okrajev, ki bodo izgubili vojaške zavode, urade, dežavnice in druge postojanke bodo temeljito moral pregledati utemeljitev takih žrtev, predno jih bodo mogli opraviti pred svojimi volilci.

Vlada bo morala priti na dan z vso zakladnico razlogov, da bo dobila večind za tako ogromne izdatke, ki poleg splošnih zahtevajo še posebnih sredstev za posamezne kraje in dele države. Kennedy je drzno in prosto postavil pred zastopnike naroda vojno obrambno potrebo, kakor jo je dobral z vsemi svojimi svetovalci. Po temeljiti razpravi naj v teh usodnih predlogih zmaga najboljša in najbolj utemeljena rešitev usodnih vprašanj, ki jih krije proračun načrtovanje demokratične sile na svetu v tej najnevarnejši dobi. Tako dela demokracija in tako je prav!

BESEDA IZ NARODA**Papež slovensko voščil**
Veliko noč

Celovec, Avstr. — "Veselo veliko noč" je po slovensko voščil papež Janez XXIII. z balkonske cerkve sv. Petra v Rimu na velikonočno nedeljo opoldne, ko je svoj nagovor na 200,000 na trgu sv. Petra zbranim vernikom zaključil z voščili v jezikih 15 krščanskih narodov ter podelil apostolski blagoslov "urbi et orbi," rimskeemu mestu in vsemu svetu. Govor so prenašale na vse štiri nebesne strani radijske in televizijske postaje, celo narode onstran "zelezne zaves" tako dosegla blagoslov in voščilo vrhovnega poglavarja vesoljne katoliške Cerkve. Naši rojaki v Sloveniji, ob Jadranu ter na Koroškem ob Zilji in Dravji pa tudi oni, ki so raztreseni po širnem svetu so tokrat prvi prejeli velikonočno voščilo namensnika Kristusovega iz Rima v maternem jeziku.

Ko je sv. oče po končani slovenski službi božji v baziliki stolni na balkon, se je dotlej oblačno nebo začelo jasnit in skoz oblake so prodrli prvi vedri sončni žarki na zbrano množico. Sv. oče je začel svoj govor, rekoč, da mu veselje velikonočnega praznika Vstajenja kralja pogled na grozljiv nemir, ki razkraja srca tako velikega dela človeštva. Spričo tistih, ki tavajo v tem in njihov nemirni hrup odmeva po mestih in na deželi, pa moramo kristjani posnemati Kristusa in storiti isto, kot je on storil v svoji najtežji urki trpljenja, ko je molil: Gospod odpusti mi, saj ne vedo, kaj delajo.

Kristjani moramo tudi v božiče izkazovati čast in spoštovanje slavi in zmagoslavju Kristusovemu. Velikonočni nauk in duhovno bogastvo velikonočnega praznika naj nas vzpodbujujo in nam dajejo novih moči, da se bomo s še večjo vmeno in odločnostjo trudili, da dospemo na plenilne višine, kamor nas voda vest in zgled našega Gospoda. Obenem nas pa opozarjata na nevarnosti človeških zabol in slabosti ter posamične in množične nezvestobe do najsvetnejših kazakov življenja. Jezusova beseda ob zaprtjem grobu prijatelja: Jaz sem vstajenje in življenje, ima isti pomen kot v Betaniji; kot da bi bila rahlo zaščetna vesti kristjana, ki je iskren, ceprav ga nadlegujejo skušnjave. Ta beseda nas vodi k obnovitvi osrečujejočega notranjega miru in k resnični duhovni plenitosti.

Ob zaključku je sv. oče dejal: Castiti bratje in ljubljeni sinovi! Na to velikonočno poslanico navzemo naše preprosto, a zato toliko bolj prisrčno, veselo voščilo. Blagoslov, ki vam ga bomo sedaj podelili, pa naj začeti vašo velikonočno obljubo. Na veselih in odkritih obrazih, ki so pred nami na trgu, pa vidimo množice vseh Kristusovih vernikov, ki so raztreseni po širnem svetu ter združeni pod krovom ene, svete, katoliške in apostolske Cerkve, naše skupne matere. Ko smo po milosti Kristusovi tudi mi vstali, se znova napotimo tja, kamor nas vse in vsakogar vodi — na en ali drugi način — božja Previdnost, in veden dajamo hvalo v blagoslov Gospodu! Zato sprejmite moje velikonočno voščilo, ki naj zadojni kot mogočen zbor zmagovaljev vseh v Kristusa verujocih, in da poudarim našo srčno družin-

sko povezanost, vam ga izrekam preko radia in televizije in vaših govorov. NTK.

Najvišji premogovnik v Združenih državah in drugi najvišji na vsem svetu je Fioresta pri Crested Butte, Colo.

Kulturna kronika

pridem," narodno v Schwabovi prireditvi "Sinoči sem na vasi bil," narodno (F. Ferjančič) "Sijaj, sončec" in D. Jenkovo "Na-prej."

Vse je občinstvo sprejelo naravnost z navdušenjem, prav posebno na "Sijaj, sončec," kjer je Ivan Hauptman pel bariton solo, in slovensko narodno himno "Naprej." Zbor je obe ponovil.

Po odmoru je nastopal prvi ženski zbor z narodno (C. pregelj) "Rožmarin je lep zeleni," C. Pregljevo "Majski večeri" in "Lipa zelenela je" (Jenko-Tomec). Vse tri so bile zapete lepo sproščeno, z gotovostjo in v lepem ravnotežju glasov.

Pavle Boršnik je ob spremljavi Metoda Milača na klavirju zapel Bučarjevo "Ali res" in arijo "Slovo" iz Gounodove operе Faust.

Moški zbor je nastopal z A. Jobstovo "Tak si lepa," s Tomčevevo "Bela krajina" in Aljaževu "Na dan."

Tomčeva glasbena slika Bele krajine, polne življenja, je priklicala pred nas ta prelep del naše domovine. Zbor je pesem podal v vsej njeni barvitosti, kot da gleda pred seboj Belo krajino. Mehko, otočno, pa zopet živo in vgora naše lepe domovine in globoko čustvo do naše prekrasne slovenske pesmi.

Zbor je začel z našo Aljaževou, vedenino lepo in ljubljeno "Slovan na dan." M. Dolenc je svoj solo podal krepko in občutkom. Mirkova "Na trgu" je nekaj svojstvenega, podana dosti dobro. Vodopivčeve "Ob večerni ur" je zbor podal krepko in prisrčno.

Preljepa slike Božica v občutku podobnikov. Mirkova "Na trgu" je nekaj svojstvenega, podana dosti dobro. Vodopivčeve "Ob večerni ur" je zbor podal krepko in prisrčno.

Aljaževa narodna budnica "Na den" je še vedno udarna živa. Solo bariton je pel Pavle Boršnik.

Spored je zaključil mešani zbor z Jerebovo "Juljanjo," ki sta sledili Poličeva "Čez noč" in Adamičeva "Ples kralja Matjaža."

France Gorenšek je zapel nato ob spremljavi Metoda Milača C. Pregljevo "Tih se sklanja" in arijo iz Tosce "Ko so zvezde sijale." Posebno zadnja je poslušalo navdušila v taki meri, da jo je moral pevec ponoviti.

Prvi del sporeda je zaključil moški zbor z A. Jobstovo "Ko

—

Bolnišnica dvajsetega stoletja

Zanimivo ime je dobila nova zdravstvena ustanova v Kjobenhavnu: bolnišnica dvajsetega stoletja. Gostje, ki so si ogledali ob otvoritvi so izjavili, da je tudi naziv povsem upravičen.

Zraven osrednjega devetnadstropnega poslopja stoji stranske stavbe, bolnišnica ima aparate in laboratorije za raziskovalno delo in za zdravljenje vseh dobroznamenih bolezni. V vsakem oddelku je po 400 postelj.

Razen prostorov za bolnike in zdravstveno osebje so uredili v bolnišnici tudi restavracijo, kjer postrežejo obiskovalcem pacientov, v bližini je posebna dvorana za razvedrilo rekovalescentov, pa dvorana za kadicelce in čitalnica s televizijskimi sprejemniki. V devetem nadstropju je prostorna čitalnica s knjižnicami, kjer si okrevojajoči bolniki sami strežejo.

Medicinski kabineti in ambulante so v ločenih prostorih, tako da bolnikov ne vznemirja pogled nanje. Vse bolniške sobe so obrnjene na jug, s stensko ornamentacijo so izbrali psiholog, gradbeni material, ki so ga uporabili pri zidavi, pa povsem izolira učenih hrup. Celotno ključevnice in ključke se odpirajo skoraj neslišno.

Priljubljenost Korotana in njegovega petja med nami je dokazala polna dvorana. Obisk je bil tolik, da je zmanjšalo sedežev, kar se v veliki šentviški dvorani ne zgodi vedno.

Po končanem koncertu je zaigral orkester Marjana Tonklija za zabavo in ples.

Korotan obhaja letos desetletico svojega obstoja in dela, za 11. novembra nas vabi na posebni koncert za to obletnico.

Oder je zelo okusno opremljena. Zaljka Likozar. Na zadnji zavesi je bila v podobi srca slika Sv. Janeza v Bohinju, malo proč na obeh straneh pa slovenska trobojnica.

Priljubljenost Korotana in njegovega petja med nami je dokazala polna dvorana. Obisk je bil tolik, da je zmanjšalo sedežev, kar se v veliki šentviški dvorani ne zgodi vedno.

Po končanem koncertu je zaigral orkester Marjana Tonklija za zabavo in ples.

Korotan obhaja letos desetletico svojega obstoja in dela, za 11. novembra nas vabi na posebni koncert za to obletnico.

Vili.

Koncert in proslava 25-letnice pevskega zboru "Slovan"

V nedeljo, 9. aprila 1961, je pevski zbor "Slovan" podal svoj vsakoletni pomladanski koncert, s katerim je obenem proslavil tudi 25-letnico svojega obstoja.

Dvorana v Slov. Državnem domu na Recher Ave. je to pot bila več kot nabito polna. Poleg rednih clevelandskih obiskovalcev Slovanovih koncertov je bilo tudi precej ljudi iz okolnih mest, posebno pa iz Barbertona, iz katerega so prišli v par busih čla-

ni Kluba vpokojencev.</p

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

v Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inkorp. v drž. Illinois
Severne Amerike 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE KOSAR, 235 Tioga St., Bensenville, Ill.
1. podpredsednik: NICHOLAS PAVLICK, 15 Race St., Manor, Pa.
2. podpredsednica: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH KOCHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.
Zapisnik: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Thomas Hoge, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St.,
Joliet, Ill.

NADZORNÍ ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOCHEVAR, 405 Parks Ave., Joliet, Ill.
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Illinois

POROTNI ODBOR:

JOHN KOVAS, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA.

Predsednik Atletičnega odseka:
ANTHONY TOMAZIN, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena 1. 1914 in je katoliška
bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje,
za 20 let plačevanja, za 20 let izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Zivljenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 35 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (bolnišničko zavarovanje),
ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišničko, zdravničko in operacijsko.
Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecov do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisno ali
ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH KOCHEVAR, 231 Ruby St., cor. Hickory, Joliet, Ill.

From the Office of the Supreme Secretary

SUMMARY OF OPERATIONS

1. Premiums and annuity considerations (Life)	\$ 16,260.04
Premiums and annuity considerations (A & H)	630,400.36
2. Net investment income	5,917.72

DEDUCT

1. Death Benefits	\$ 5,618.50
2. Disability Benefits	2,500.00
3. Cash Surrender Benefits	1,379.67
4. Accident and Health Benefits	183,840.22
5. Increase in aggregate reserve for certificates and contracts with life contingencies	2,051.00
6. Accident & Health Unearned premiums Increase	44,745.74

Subtotal

\$240,135.13

7. Commissions on premiums and annuity considerations	\$307,842.66
8. General insurance expenses and fraternal payments	101,493.54
9. Taxes, Licenses and fees	804.70
Total	\$650,276.03

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES

ACCOUNT

Special reserves December 31st, previous year	\$ 1,000.00
Unassigned funds December 31st, previous year	15,232.66
Net gain from operations	2,302.09
Net Capital gains	297.44

TOTAL

\$ 18,832.19

INCREASE IN MANDATORY SECURITY VALUATION RESERVE

503.80

SPECIAL RESERVES DECEMBER 31st, OF CURRENT YEAR

1,000.00

UNASSIGNED FUNDS DECEMBER 31st OF CURRENT YEAR

17,328.39

TOTAL

\$ 18,832.19

Minutes of the Audit and Semi-Annual Meeting

(Continuation)

The meeting reconvened at 2:15 p.m. The President opened the meeting with prayer.

The Secretary's report continued.

tween 2 and 3 million dollars worth in the coming year.

At this time I want to present Robert Kochevar as manager of the Home Office and the claims department of the Health and Accident.

Robert Kochevar explained his duties in this regard, that, you cannot be too careful, because there are amounts to contend with that you just pay these claims over the counter and say that's it. Tact must be used in cases which seem doubtful. At this time he explained the Retail Credit Inquiry procedure that is used in exceptional claims, large ones.

All of this was very interesting to all members of the Supreme Board that there is a watchful eye when it comes to paying out claims.

The Secretary, Joseph J. Kochevar now continued with his report.

The first matter of impor-

tance is the action to be taken on several resolutions and I present them to you, the Supreme Board, to act on them.

RESOLUTION
HOLY FAMILY SOCIETY
OF THE U. S. A.

I, Joseph J. Kochevar, acting in the capacity of Secretary of the Holy Family Society, do hereby propose the following resolution for the approval by the Supreme Board at the Semi-annual meeting to be held on January 28th, 1961.

"Be it resolved that the Holy Family Society of the U.S.A. be known as, 1. General Fund; 2. Benefit Department."

The above resolution would hereby eliminate the five separate accounts which have presently been maintained.

The resolution did not need

any explanation to the Board members.

"Be it resolved that the Holy Family Society of the U.S.A. be able to hold and maintain a maximum of \$2,000.00 (Two Thousand Dollars) on each person who has made application and been approved by the Underwriting Department. This resolution shall apply to the liability accepted on Life certificates."

After a discussion and a more thorough explanation by the Secretary on this resolution, the members of the Board were ready for the question.

A motion was made by Frank Tushek for the adoption of the Resolution. The Motion was seconded by Anna Jerisha. Carried.

"The above has been read and approved at the semi-annual meeting by the following officers:

President Mr. Joseph Petric,
Vice President Mr. Martin Ran-

zinger, Secretary & Treasurer
Mrs. Mary Barbic, Recording
Secretary Mr. Matt Kochevar,
1st Trustee Mr. William Vertin,

2nd Trustee Mr. Peter Pluth,
3rd Trustee Mr. John Nemanič.

Members of the Society suggested that so few members attend meetings that a vote be taken to have only 5 meetings a year, hoping that more members would attend. The vote was unanimous. Meetings will be on the 4th Sunday of the following months: April, July, October, December and January.

Dues will be collected at the meeting. Let's all try to attend at least 3 meetings a year.

Hoping to see you at the next meeting

Respectfully Your Secretary
Mrs. Mary Barbic
1424 Highland Ave.
Joliet, Ill.

I present the second resolution to the Supreme Board and ask for its adoption.

RESOLUTION

HOLY FAMILY SOCIETY

OF THE U. S. A.

I, Joseph J. Kochevar, acting as Secretary of the Holy Family Society, do hereby propose the following resolution for the approval by the Supreme Board at the semi-annual meeting.

"The above has been read and approved at the semi-annual meeting by the following officers:

President Mr. Joseph Petric,
Vice President Mr. Martin Ran-

zinger, Secretary & Treasurer
Mrs. Mary Barbic, Recording
Secretary Mr. Matt Kochevar,
1st Trustee Mr. William Vertin,

2nd Trustee Mr. Peter Pluth,
3rd Trustee Mr. John Nemanič.

Members of the Society suggested that so few members attend meetings that a vote be taken to have only 5 meetings a year, hoping that more members would attend. The vote was unanimous. Meetings will be on the 4th Sunday of the following months: April, July, October, December and January.

Dues will be collected at the meeting. Let's all try to attend at least 3 meetings a year.

Hoping to see you at the next meeting

Respectfully Your Secretary
Mrs. Mary Barbic
1424 Highland Ave.
Joliet, Ill.

I present the second resolution to the Supreme Board and ask for its adoption.

RESOLUTION

HOLY FAMILY SOCIETY

OF THE U. S. A.

I, Joseph J. Kochevar, acting as Secretary of the Holy Family Society, do hereby propose the following resolution for the approval by the Supreme Board at the semi-annual meeting.

"The above has been read and approved at the semi-annual meeting by the following officers:

President Mr. Joseph Petric,
Vice President Mr. Martin Ran-

zinger, Secretary & Treasurer
Mrs. Mary Barbic, Recording
Secretary Mr. Matt Kochevar,
1st Trustee Mr. William Vertin,

2nd Trustee Mr. Peter Pluth,
3rd Trustee Mr. John Nemanič.

Members of the Society suggested that so few members attend meetings that a vote be taken to have only 5 meetings a year, hoping that more members would attend. The vote was unanimous. Meetings will be on the 4th Sunday of the following months: April, July, October, December and January.

Dues will be collected at the meeting. Let's all try to attend at least 3 meetings a year.

Hoping to see you at the next meeting

Respectfully Your Secretary
Mrs. Mary Barbic
1424 Highland Ave.
Joliet, Ill.

I present the second resolution to the Supreme Board and ask for its adoption.

RESOLUTION

HOLY FAMILY SOCIETY

OF THE U. S. A.

I, Joseph J. Kochevar, acting as Secretary of the Holy Family Society, do hereby propose the following resolution for the approval by the Supreme Board at the semi-annual meeting.

"The above has been read and approved at the semi-annual meeting by the following officers:

President Mr. Joseph Petric,
Vice President Mr. Martin Ran-

zinger, Secretary & Treasurer
Mrs. Mary Barbic, Recording
Secretary Mr. Matt Kochevar,
1st Trustee Mr. William Vertin,

2nd Trustee Mr. Peter Pluth,
3rd Trustee Mr. John Nemanič.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

Primesla mu je Cankarjevega Martina Kačurja.

"Tvoja knjiga."

Nasmehnila se je in mu všečila lahko noč. Ko je zaprla vrata, je za hip postala v pred sobi. Kakor da jo je silna pest udarila v hrbel, se je opotekla in v vekom omahnila v sobico.

Med jokom je legla. Ugasnila je luč, toda tema ji ni storila dobro. Kakor da so v temi Žalarjeve besede oživele in se izpremenile v biriče s korobači v rokah.

Vstala je in prižgala luč. S slovo se je premagovala in skušala meriti misli.

Zatajila mu je resnico. Preveč nenadoma je vse prišlo. Zdelenje si je, da stoji na strmem mlešču, ki se podspipa, toda ne more najti opore za nogo. Zdaj, zdaj bo zdrknil plaz, pesek in kamenje bosta sprožila velikansko gmoto, ki bo bučeče zdrknila v globočino. Podsluo jo bo kakor mravljo. Še migniti ne bo mogla z roko.

V sobici je zagatano kakor pred nevihto v globeli. Ali je ni obsojal že v naprej, še preden je zvedel, da se mu je zlagala? Z besedo, je povedal najtišjo misel, ki bi je morda nikoli, če bi mu povedala resnico.

Misel bolj boli, kot je mislila, da bo. Zdaj se ji zdi, da bi ji temu dobro storila.

Vstane in ugasi luč. Z bosimi nogami stoji sredi sobice. Nekaj bi morala storiti. Le kaj?

Se zdaj stopiti do Viktorjevih vrat in na ves glas zavpiti, da se je zlagala, da je otrok njen, da je blodne krvi colonela Bisantija?

Kakor da se nima več v oblasti, je stopila v pred sobo. Videle je vrata v Viktorjevo sobo. Stope po prstih je prišla do njih. Stegnila je roko, čutila je hlad železne kljuke. Za vrat je bil mir tako globok, kakor po kriku, ki nima odmeva.

Iz pol odprtih ust ni bilo vzklik. Kakor da ji je na ust namenjen udarec.

Spustila je kljuko, s srajčnim rokovom obrisala oči in se vrnila.

Potlej je potegnila odejo čez glavo. Ure s farne cerkeve so se prek farovške strehe in cibare za njo, trkljale po Pavlinovem travniku in se vse zbrale pod Silvinim oknom. Vse so bile obsođa in vsaka je imela Žalarjev glas. Nobena Andrejevega.

X.

Viktor je zgodaj vstal. Silva ga je slišala, ko je stopil v pred sobo. Hitro je vstala in se opravila. Viktor je ni poklical.

Ko je čul, da je odprla vrata, je prišel iz sobe. Silvi se je zadel ves drug kakor sinoči. Skoraj malce postaran in s čudno svetlimi očmi.

"Dobro jutro, si dobro spal?"
"Imenitno, kakor baron."

Viktorjev smeh je bil še stari.

CHICAGO, ILL.**BUSINESS OPPORTUNITY**

HOBBY HOUSE DONUT AND SNACK SHOP, 6705 Stony Island. Now being beautifully remodeled, and might be to a buyer's advantage to purchase at once. Priced right for quick sale. PL. 2-7539 or 9041.

DELICATESSEN — Good established business. Livingquarters in rear. Owner selling on account of illness. Call AV 2-0150. (74)

Silvo je prevzel prav kot prejšnji dan.

Potlej sta skupaj odšla v kuhično. Zakuril je Žalar. Ko je Silva pristavljal za zajutrek, se je Viktor razgledoval skozi okno.

"Lepa jesen je todle. Hruške, ki sem jih cepil v Pavlinovo živo mejo, lepo rastejo. Eh, da bi le kmalu dobil rešeno prošnjo! Moje življenje je todle in nikjer drugje. Drevje poznam in vse rože, ljudi, še krave skoraj vse po imenu. Ljubljana me duši, kakor da je nad njo žveplen prah. Ne morem dihati."

Kakor da govoril sam zase.

Jedla sta tiho. Silva je mislila na težko noč.

"Zdi se mi, kakor da imaš malo vnete oči," jo je pogledal, ko je pobirala posodo.

"Peko me. Včeraj je bil veter. Mogoče, da sem kaj prinesla iz zvirške gmajne."

Rdečice ni bila na njenem obrazu.

"S kamilicami jih spiraj. Dobro ti bodo storile."

Zamahnila je z roko.

"Pride in mine, kakor marsikaj."

Dopoldne sta se zamudila pri upravitelju, toliko, da se je Viktor pomenil bolj natančno o nekaterih stvareh. Koj potlej sta odšla na vas, obiskala nekaj starih znancev in nazadnje zavila na Tabor.

"Moram iti, ko sem bil tolkokrat gori," je bil kar druge volje Žalar.

Hodila sta počasi. Viktor se je nepremehoma razgledoval.

"Tile kostanji so mi bili vedno tako všeč," je za čas obstal vrh Matijevčevega klanca. "Najbolj, kadar so štanti pod njimi."

Sla sta mimo postaj proti vrhu. Pod križi se je Viktor obrnil.

V Gobovcih se je kazala jesen. Bukovo listje se je obarvalo. Gmajna je v loku zavila proti tržiški strani. Same gmajne. Kakor da med Gobovci in gromi ni prostora niti za siromašno vas. Žalar kroži z očmi.

"Vidiš, to je svet, ki ga zamašiš po Nemčiji. Nisem ga videl. So kraji, ki imajo lepše njive in macesnove gmajne, toda Gobovci so samo eni, ene same. Podbrezje so na zemlji. Za bodečo žico sem bil, pa sem todle živel. Z dušo in s srcem, z vsako mislico."

Ko se je Silva zazrila vanj, je imel solzne oči. "Zlodej vzemi sentimentalnost."

Obrisal je oči in se zasmjal. "To smo babe, kaj? Vekamo, da sami ne vemo kdaj."

Sla sta k obzidju.

"Vse je kot je bilo. Isti kamni. Nobeden se ni odkrušil. Samo mahu je za spoznanje več."

Silva ni nič rekla. Naslonila se je na kamenje in gledala navzdol. Tako težko ji je dolgo ni bilo. Zdaj bi se mogla spovedati. Na glas, ne da bi trenila z očmi.

"Nekam tiha se mi zdiš," jo je pogledal Žalar.

"Se ti zdi? Taka sem kot vedno."

Ni ga upala pogledati.

"Ali sem morda včeraj zvezčer kaj napak rekel?"

Stopil je tesno k njej.

"Ti nikoli ne moreš reči napak, Viktor. Pametno gledaš na vse."

Silva se je premagovala, da je ohranila vsaj zunanjost mirnost.

"Pa vendar te nekaj tišči. Ne moreš utajiti. Preveč te poznam."

Žalar se ni dal odgnati.

"Ponoči sem mislila na tvoje besede. Enega vendar nisi povедal. Sama sem ugibal, toda zdi se mi, da moje misli niso bile tvoje."

Zdaj je dvignila glavo in ga pogledala od strani.

"In kaj si mislila?"

"Kaj sodiš o materinstvu žene, ki je imela Marijo?"

"To si premisljevala?"

Pogledal jo je z veselimi očmi.

"Da, povej mi."

"Kako naj ti povem? Materinstvo je v ženi, toda greh ni v materinstvu. Materinstvo je zame sveta slika, ki je ne moreš umazati."

"Hvala, Viktor."

V Silvinih očeh je bilo veselje.

Potlej sta skupaj odšla v kuhično. Zakuril je Žalar. Ko je Silva pristavljal za zajutrek, se je Viktor razgledoval skozi okno.

"Lepa jesen je todle. Hruške, ki sem jih cepil v Pavlinovo živo mejo, lepo rastejo. Eh, da bi le kmalu dobil rešeno prošnjo! Moje življenje je todle in nikjer drugje. Drevje poznam in vse rože, ljudi, še krave skoraj vse po imenu. Ljubljana me duši, kakor da je nad njo žveplen prah. Ne morem dihati."

Kakor da govoril sam zase.

Jedla sta tiho. Silva je mislila na težko noč.

"Zdi se mi, kakor da imaš malo vnete oči," jo je pogledal, ko je pobirala posodo.

"Peko me. Včeraj je bil veter. Mogoče, da sem kaj prinesla iz zvirške gmajne."

Rdečice ni bila na njenem obrazu.

"S kamilicami jih spiraj. Dobro ti bodo storile."

Zamahnila je z roko.

"Pride in mine, kakor marsikaj."

Dopoldne sta se zamudila pri upravitelju, toliko, da se je Viktor pomenil bolj natančno o nekaterih stvareh. Koj potlej sta odšla na vas, obiskala nekaj starih znancev in nazadnje zavila na Tabor.

"Moram iti, ko sem bil tolkokrat gori," je bil kar druge volje Žalar.

Hodila sta počasi. Viktor se je nepremehoma razgledoval.

"Tile kostanji so mi bili vedno tako všeč," je za čas obstal vrh Matijevčevega klanca. "Najbolj, kadar so štanti pod njimi."

Sla sta mimo postaj proti vrhu. Pod križi se je Viktor obrnil.

V Gobovcih se je kazala jesen. Bukovo listje se je obarvalo. Gmajna je v loku zavila proti tržiški strani. Same gmajne. Kakor da med Gobovci in gromi ni prostora niti za siromašno vas. Žalar kroži z očmi.

"Vidiš, to je svet, ki ga zamašiš po Nemčiji. Nisem ga videl. So kraji, ki imajo lepše njive in macesnove gmajne, toda Gobovci so samo eni, ene same. Podbrezje so na zemlji. Za bodečo žico sem bil, pa sem todle živel. Z dušo in s srcem, z vsako mislico."

Ko se je Silva zazrila vanj, je imel solzne oči. "Zlodej vzemi sentimentalnost."

Obrisal je oči in se zasmjal.

"To smo babe, kaj? Vekamo, da sami ne vemo kdaj."

Sla sta k obzidju.

"Vse je kot je bilo. Isti kamni. Nobeden se ni odkrušil. Samo mahu je za spoznanje več."

Silva ni nič rekla. Naslonila se je na kamenje in gledala navzdol. Tako težko ji je dolgo ni bilo. Zdaj bi se mogla spovedati. Na glas, ne da bi trenila z očmi.

"Nekam tiha se mi zdiš," jo je pogledal Žalar.

"Se ti zdi? Taka sem kot vedno."

Ni ga upala pogledati.

"Ali sem morda včeraj zvezčer kaj napak rekel?"

Stopil je tesno k njej.

"Ti nikoli ne moreš reči napak, Viktor. Pametno gledaš na vse."

"Hvala, Viktor."

V Silvinih očeh je bilo veselje.

Potlej sta skupaj odšla v kuhično. Zakuril je Žalar. Ko je Silva pristavljal za zajutrek, se je Viktor razgledoval skozi okno.

"Lepa jesen je todle. Hruške, ki sem jih cepil v Pavlinovo živo mejo, lepo rastejo. Eh, da bi le kmalu dobil rešeno prošnjo! Moje življenje je todle in nikjer drugje. Drevje poznam in vse rože, ljudi, še krave skoraj vse po imenu. Ljubljana me duši, kakor da je nad njo žveplen prah. Ne morem dihati."

Kakor da govoril sam zase.

Jedla sta tiho. Silva je mislila na težko noč.

"Zdi se mi, kakor da imaš malo vnete oči," jo je pogledal, ko je pobirala posodo.

"Peko me. Včeraj je bil veter. Mogoče, da sem kaj prinesla iz zvirške gmajne."

Rdečice ni bila na njenem obrazu.

"S kamilicami jih spiraj. Dobro ti bodo storile."

Zamahnila je z roko.

"Pride in mine, kakor marsikaj."

Dopoldne sta se zamudila pri upravitelju, toliko, da se je Viktor pomenil bolj natančno o nekaterih stvareh. Koj potlej sta odšla na vas, obiskala nekaj starih znancev in nazadnje zavila na Tabor.

"Moram iti, ko sem bil tolkokrat gori," je bil kar druge volje Žalar.

Hodila sta počasi. Viktor se je nepremehoma razgledoval.

"Tile kostanji so mi bili vedno tako všeč," je za čas obstal vrh Matijevčevega klanca. "Najbolj, kadar so štanti pod njimi."

Sla sta mimo postaj proti vrhu. Pod križi se je Viktor obrnil.

V Gobovcih se je kazala jesen. Bukovo listje se je obarvalo. Gmajna je v loku zavila proti tržiški strani. Same gmajne. Kakor da med Gobovci in gromi ni prostora niti za siromašno vas. Žalar kroži z očmi.

"Vidiš, to je svet, ki ga zamašiš po Nemčiji. Nisem ga videl. So kraji, ki imajo lepše njive in macesnove gmajne, toda Gobovci so samo eni, ene same. Podbrezje so na zemlji. Za bodečo žico sem bil, pa sem todle živel. Z dušo in